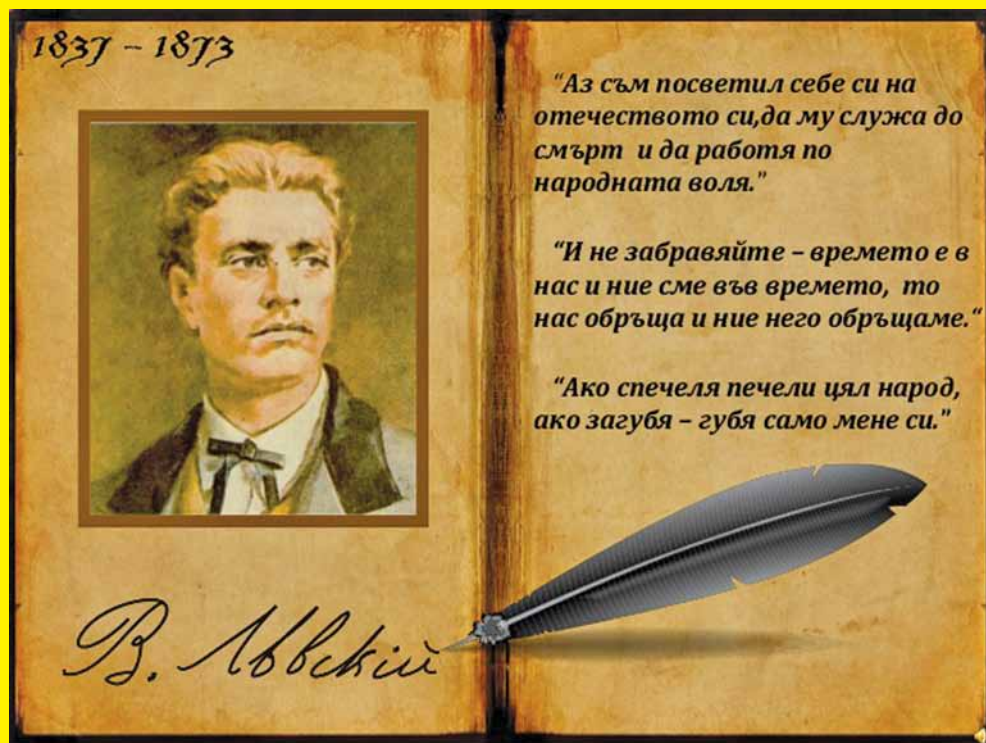

**180 години от рождението
на Апостола на свободата
Васил Иванов Кунчев – ЛЕВСКИ**

Кураж

Списание за социални права и интеграция • Година XXVI • Брой 7 • юли • 2017 г. • Цена 0.50 лв

ПОКЛОН, АПОСТОЛЕ!

Акцент**180 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЛЕВСКИ**

3 - 10

ДОБРИТЕ ВЕСТИ ИДВАТ С КУРАЖ

11 - 23-

ДОПИСКИ от Хасково-Инеада, Кюстендил, Радомир, Батак,
Гоце Делчев, София, Велико Търново, Батак**ЧОВЕКЪТ ДО НАС**

24 - 30

Интервю от Румен Петков,
литературни скици от Димитрина Гунчева,
Светломир Киров, Снежана Томова**АРТ-СЕДЯНКА**

31 - 36

Творби от Стефан Стойчев, Мариана Попова,
Васка Тенчева, изложба на Тони Дуковски**Памет**

37

**Проект Европейска интеграция
за уязвими групи софийци**

38 - 39

Ребус

39

20 юли - Илинден-повсеместно българите тачат св. Илия като господар на небесните природни стихии - градушката, гръмотевиците и светкавиците. Вярва се, че когато той препуска със своите коне по небесния друм, причинява гръм и огън. Ако хората не го почитат, ако не му заколят курбан, светецът може да заключи небесната влага и три години да не пусне дъжд на земята.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИСТОРИЧЕСКИ МУЗЕЙ
ПРЕДСТАВЯ НОВИ ЕКСПОНАТИ ПО ПОВОД
180 ГОДИНИ ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ЛЕВСКИ

Националният исторически музей (НИМ) обогати експозицията с две произведения на изкуството, представящи образа на Левски, по повод честването на 180-годишнина от рождението на Апостола на свободата. Това съобщиха от пресцентъра на **Националния исторически музей**. Първият експонат е оригинална литография с изображение на Васил Левски, изработена от известния възрожденски художник Георги Данчов-Зографина. Рисунката е собственост на НИМ и се завръща след дълго участие в гостуващи изложби на Балканите. Литографията на Данчов се смята за най-точният портрет на Апостола, защото авторът лично е познавал Левски и дълги години е работил с него. Предал е не само точно чертите на лицето му, а и характера му.

Литографията е изработена в Пловдив през 1897 г. Георги Данчов, наречен Зографина, е близък съратник на Левски. Запознават се през 1869 г. и работят заедно по устройството на тайни революционни комитети в Южна България. В дома на Георги Данчов е основаван Чирпанският частен революционен комитет. По поръка на Левски младият художник изработва тайния шифър за кореспонденцията между комитетите в Тракия. След залавянето на Апостола Георги Данчов участва в организирането на четири засади на железницата по трасето към Цариград с надеждата да го освободи. Вторият експонат е картината „Левски по пътя на безсмъртието“, дело на военния художник Лазар Йорданов. Той е роден в град Прилеп през 1900 г., учи във Военното училище в София и в Художествената академия при проф. Борис Митов и проф. Александър Мутафов. В периода 1930-1950 г. създава множество произведения с историческа и военна тематика. Част от картините му, между които и „Левски по пътя на безсмъртието“, са предадени на НИМ от неговата дъщеря Антония Йорданова Киш. От края на XIX век до наши дни образът на Левски вълнува съзнанието и вдъхновява творците - поети, писатели, художници, за да предадат чрез своето изкуство на всяко следващо поколение посланията на Апостола за свобода и братство, за чест и достойнство между хората и обич към Отечеството. ■

ЖЕНИТЕ В ЖИВОТА НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ

Hera.bg
Милена ХРИСТОВА

Едва ли има друга личност в българската история, обвита с толкова светъл ореол като Васил Левски. За всеки друг наш герой се намират изследователи, които откриват противоречията, бурните страсти, човешките слабости. Апостолът на свободата е единствената чиста, неопетнена личност, жертваща се докрай и отричаща себе си в името на една идеалистична идея.

Много са тайните и загадките около най-чистия български образ, които и до днес вълнуват историци и сънародници. Една от тях е - имало ли е жена до Апостола и какви са били отношенията им? Много жени е срещал Левски по пътя си и те са играли немалка роля в живота му.

**Майката на Васил Левски -
Гина Кунчева**

Родената в Сопот Гина Кунчева пристига като дете с родителите си в град Карлово. В семейството ѝ са общо 9 деца. Тук на около 25 годишна възраст тя се омъжва за бояджията на гайтани Иван Кунчев. Раждат им се 6 деца: Кунчо, Яна, Васил, Христо, Петър и Мария. Гина остава рано вдовица и сама отглежда многобройната си челяд. За да свързва двата края, се принуждава да преде и тъче чужда стока, да слугува по къщите на чорбаджиите. Била е жена с твърд характер, която въпреки несподобните, се опитва да даде най-доброто образование на децата си. Свидетел е на смъртта на четири от тях. Гина съзнава риска и опасността от пътя, който поема синът ѝ Васил. Дали се е страхувала и го е упрекувала за живота, който води, сведения няма. Но винаги твърдо застава зад него и го брани с всички сили. Именно на майка си на Великден 1864 г. Васил предава отрязаните си коси с молба да ги пази и когато научи за смъртта му да ги опеи и погребее според християнския обичай.

През юни 1869 г. властите са по следите на Апостола, стигат до семейната къща и откриват майка му в дома на Иван Фурнаджиев, съпруг на най-малката ѝ сестра Мария. Клетата жена е подложена

► на разпити за дейността на сина си, но тя твърдо мълчи. Следват жестоки мъчения, връзват я за кофата и я пускат в кладенеца на двора със заплахата, че ще отрежат въжетата. Въпреки всичко, Гина не проронва и дума. Хрониките свидетелстват, че когато ѝ съобщават за смъртта на сина ѝ, тя изрича думите:

“Не, никакво жито няма да варя. Васил никога няма да умре”

Въпреки това изпълнява заръката и занася косите му при поп Костадин, който ги опява, но ги съхранява до своята смърт, а не ги погребва. Самата тя не успява да доживее Освобождението, умира на 27 януари 1878 г. Тъжна е гибелта на майката на най-великия българин. Трудният живот, смъртта на четири от чедата ѝ, злочестата и немотна съдба на единствените две деца, които оживяват (Яна и Петър) са причина да избере сама смъртта, като се хвърли в кладенец.

Сестрата на Васил Левски - Яна Кунчева

Важна част от живота на Апостола заема сестра му Яна. Тя подкрепя всички негови начинания и не-

веднъж рискува живота си, за да го спаси. Именно в дома на съпруга ѝ братът Васил се крие многократно. Оттук тръгва по пътя за Легията на Раковски в Белград. Всеки път, когато Васил Левски се връща в родното Карлово, гостува на сестра си. След смъртта на майката Гина Кунчева, косите на Апостола се съхраняват от сестра му. През 1907 г. Яна ги предава на Министъра на просвещението, за да могат да стигнат до идните поколения.

Яна е единствената от братята и сестрите на Левски, която създава свое собствено семейство и ражда 9 деца. Днешните единствени наследници на Васил Левски тръгват именно от нейния род. Тъжна е съдбата на Яна и след Освобождението. За съжаление, голяма част от истинските герои на България и техните близки са забравени. Тя живее в такава немотия, че дори се налага да иска помощ от тогавашното Народно събрание. Един от близките съратници на брат ѝ, Захари Стоянов, се застъпва за нея.

Съратници на Левски в делото му

Васил Левски бил красив, добър, скромен и много сладкодумен. Обаянието му лесно привлича представителките на нежния пол, които той въвлеча в делото си. Немалко са жените, които го укриват и подкрепят по пътя към неговата Голгота. Самият той е разказвал как при бягане от преследващи го турци, се укрива

ЖЕНИТЕ В ЖИВОТА ...

в Пазарджик в къщата на вдовица с две деца. Той споделя пред жената за тегобите на българския народ и на какъв риск се е подложил. Накрая я пита „Децата ти няма ли да ме издадат?“ „Ще ги убия веднага“, отговаря хладнокръвно вдовицата. Историята не помни името на тази българка, но помни имената на други дами, заразени от смелостта му. Неда Цветкова и Величка Хашнова са сред малкото жени, които посвещават живота си на великото народно освободително дело. И двете дочакват Освобождението и разказват спомените си за неуловимия Апостол на свободата.

Имената на тези две радетелки се споменават в биографията на Захари Стоянов. След предателство и заплаха архивът на Левски да попадне в ръцете на турската полиция, Неда Цветкова се изкачва на покрива на къщата на карловчанина Станю Табанлията и го предава на Апостола. Величка Хашнова разкрива донякъде истината за предателството на поп Кръстьо и спасява части от архива на Левски. Самата тя разказва, че след освобождаването на поп Кръстьо от затвора тя получила три последователни писма, хвърлени през нощта в двора ѝ, с подписа на Левски, в които пишело да занесе кореспонденцията му на лозето си и че именно Левски ще я вземе оттам. Жената заподозрява предателството веднага, защото познава почерка на

омразния Кръстьо и не се подвежда. Така и тя спасява архива на Апостола.

Имал ли е Левски любима?

Според Захари Стоянов интимните трепети били напълно чужди на Апостола, „погледът му не е блуждаел по некая белозабрадена карловчанка, а гърдите му не въздишали по незабравима изгора“. Левски е изцяло и всеотдайно отдаден на народното дело, жертва напълно себе си, личните си нужди, желания. Според изследователите на личността му, той не само не създава семейство, но няма интимна връзка с жена през целия си живот. Въпреки това има няколко жени, които докосват сърцето му и изиграват немалка, макар и само „платонична“ роля в живота на младия революционер.

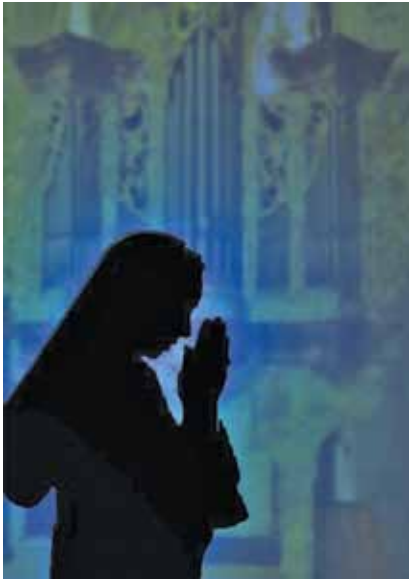
Девојката Йова от с. Войнягово

В периода 1864-66 г. Васил Левски учителства в карловското село Войнягово. Днешната председателка на читалището разказва спомени, предавани от поколенията, че пастирите от селото често срещат Даскала (така наричали Васил Левски) да се разхожда сред близките гори и да пее. Именно в това село по време на даскалуването Васил Левски среща красивата и трудолюбива девојка Йова. По време на седенките Левски винаги приканва девојката да пеят заедно любимите

► му песни. Веднъж при посещение във Войнягово, Левски ѝ подарява герданче. След като „Даскала“ напуска селото завинаги, младата девойка дълго време не се задомива. Когато най-после се омъжва, настоява синът ѝ да стане учител, въпреки че баща му има дюкян и може да го посвети в търговските дела. През 1873 г. в селцето идва новината за обесването на техния любим „даскал“. Църковната камбана бие една седмица, а жените носят черни дрехи и забрадки, които не свалят няколко години.

Карловската монахиня Ана Бояджиева

Друга млада дама, която пленява вниманието на Левски, е карловската монахиня Ана Бояджиева. Апостолът среща девойката в Белград, когато е в легията на Ра-

ковски, но всъщност те се познават отпреди, тъй като и двамата

са от Карлово. В Белград Ана учи богословие и приема монашеското име Евгения. Романтиката между двамата включва подарък на портрет с униформа от Втората легия от страна на Левски, а Евгения му връща жеста като му изплита ръкавици заради тежката и студена зима. Срещат се няколко пъти в родното Карлово, където монахинята се връща, след като завършва училището в Белград.

Изтъкнатият историк Божидар Димитров също е категоричен: „Около Левски има жена, която споделя леглото му, и то монахиня“.

Много други български историци скачат възмутени от това смело твърдение, потъмняващо идеализирания образ на Апостола. Трети смятат, че това е истина, но връзката между двамата е чисто духовна, платонична, без всякаква физическа близост.

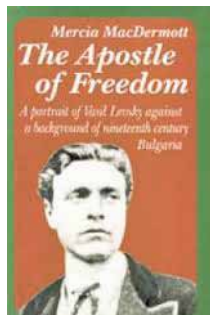
Самата Евгения била твърде пестелива по отношение на връзката си с Апостола, затова сведенията се базират само на няколко техни съвременници.

ДАЛИ В СЪРЦЕТО НА АПОСТОЛА Е ИМАЛО МЯСТО ЗА ДЕВОЙКА, ЕДВА ЛИ НИКОГА ЩЕ СЕ РАЗБЕРЕ СЪС СИГУРНОСТ. ИСТИНАТА Е, ЧЕ СЪС СВОЕТО ОБАЯНИЕ, СМЕЛОСТ, СЕБЕРАЗДАВАНЕ И ВСЕОТДАЙНОСТ КЪМ ЕДИН ИДЕАЛ, ВАСИЛ ЛЕВСКИ Е ВДЪХНОВЯВАЛ НЕ ЕДНА И ДВЕ ДАМИ, КОИТО С ГОТОВНОСТ СА ПРИЕМАЛИ ДА СТАНАТ ЧАСТ ОТ НЕГОВИЯ ПЪТ. ■

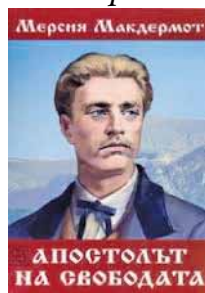
КОЯ Е АВТОРКАТА НА „АПОСТОЛЪТ НА СВОБОДАТА“

Магга РУСЕВА

Една от най-вълнуващите книги, посветени на Левски, е „Апостолът на свободата“, написана от английската писателка Мерсия Макдермот. Може би защото - както някои твърдят - този голям наш национален герой по-лесно може да бъде разбран от чужденец. А може би и защото авторката не е съвсем чужденка. За тридесетте години, които прекарва в нашата страна, тя обиква от сърце земята и героите ни и им посвещава голяма част от творчеството и делата си.

През 1967 година авторитетното лондонско издателство „Джордж Алън енд Ъндин“, отпечатва на английски език книгата на английската историчка, писателка и публицистка Мерсия Макдермот „АПОСТОЛЪТ НА СВОБОДАТА. ПОРТРЕТ НА ВАСИЛ ЛЕВСКИ ВЪРХУ ФОНА НА БЪЛГАРИЯ ОТ 19 ВЕК.“

Преминало границите на Европа, изданието бързо се разпространява и в другите континенти, предизвиквайки голям интерес към широко представената картина на българската история и култура. Само три години по-късно книгата е издадена и в България. В българския превод не са включени някои моменти, необходими за английския читател, като например увода, посветен на Българското възраждане, главата за Георги Стойков Раковски, както и някои биографични бележки за Христо Ботев, Любен Каравелов, Хаджи Димитър, Стефан Караджа. Следват още три издания.

Върху екземпляр на книгата, в една от собственоръчните приписки четем: „Със своя войнствен патриотизъм от платформата на единствената по рода си Вътрешна революционна организация и нейната върховна институция-БРЦК в Българско, Васил Левски се оказва и велик политик от европейски и световен мащаб.

Самообричането на родината и мечтата на Апостола за участие в освободението и на други народи талантливата авторка ►

► ка разкрива с небивало проникновение в драстичната съдба на българския народ, в неговата богата духовност и непримирима борба. Те са обект на задълбочена научно-изследователска работа, осмисляща до голяма степен нейния житейски път.

Мерсия Макдермот израства в семейството на учителка и хирург. Името, което ѝ е дадено от родителите ѝ, означава граница. Сякаш съдбата ѝ отрежда живот без определени граници между две страни – Англия и България. Наред с престижното си обучение, тя получава и аристократично образование, като завършва руска филология в Оксфорд. През лятото на 1947 година е на бригада в Югославия, където се запознава с поета Павел Матев.

На следващата година идва доброволно в България, като бригадирка на язовир „Копринка“. Тук среща Александър Макдермот, с когото се венчават. Ражда се дъщеря им Александра.

Първата книга на Мерсия Макдермот за България е обща история. През 1962 година в Лондон е отпечатана само нейната част, която засяга събитията в периода 1392–1885 година, т. е. от падането на България под турско робство до Съединението на Княжество България и Източна Румелия.

От 1973 до 1979 година Макдермот учителства у нас, главно в столичната английска гимназия (която тогава е единствена в София, а днес е известна като Първа английска езикова гимназия, б. р.), а до 1989 година е преподавател в Историческия факултет на Софийския университет.

През 1978 година излиза научно-изследователската биография за Гоце Делчев, с която тя става доктор на историческите науки. Следва книгата ѝ за Яне Сандански. Освен това тя издава на английски език и „Български народни обичаи“. Впечатляващо е също изданието ѝ за богомилите и катарите. Пише и книга за Македония, като се опира на исторически факти и архивни документи.

Израз на признателност и висока оценка за научния и творчески принос на Мерсия Макдермот в българската наука и литература е удостояването ѝ с „Орден на розата“, два пъти с орден „Свети Кирил и Методий“ и с орден „Мадарски конник“. Тя става и почетен гражданин на градовете Карлово и Благоевград.

През 2007 година за нейния изключителен принос в областта на българистиката ѝ е присъдено почетното звание „Доктор хонорис кауза“ на СУ „Свети Климент Охридски“. Отделно тя членува в Дружеството за приятелство между Англия и България, на ►

КОЯ Е АВТОРКАТА ...

което е била и председател.

След седемнадесетгодишно пребиваване в България Мерсия Макдермот се завръща в Англия. В нейното жилище са подредени български черги, възглавници, графики от Веселин Стоянов, портрет на Яне Сандански, оригинални сувенири.

И до днес тя често получава покани за гостуване на обществени организации, музеи, галерии, изложби, където нейните беседи за България, съпроводени с диапозитиви и нагледни материали, предизвикват голям интерес. Където и да се намира, в общуването си на повече от седем езика, с характерната си целенасоченост и всеотдайност на учен, изследовател и творец Мерсия Макдермот не престава да се интересува и вълнува от всяко нещо, свързано с България.

В последно време английската писателка работи върху издаването на някои свои непубликувани книги, в това число и спомените си за България. Често в писмата си до мен тя споделя незабравими мигове от пребиваването в нашата страна. Трогателен е случаят, когато при едно пътуване из София неочаквано трамваят спира извънредно. В следващия момент ватманът застава пред нея, прави поклон и целува ръката ѝ – жест, с който той казва много – и дълбокото си уважение, и огромната човешка благодарност за „Апостолът на свободата“, и поклон за всичко, което тя прави за България.

С особено приятно чувство Мерсия си спомня и за множество срещи с всякакви хора от най-различни краища на страната ни. Те приемат лъчезарната, толкова емоционална и с чувство за хумор англичанка, като своя. За нея пък българите са нещо съкровено и по-значимо от каквито и да било научни и творчески удостоявания. Това аз съм научавала от различните медии, а не лично от нея.

Именно на достойните хора и титани от свещената българска земя Мерсия Макдермот посвещава немалка част от живота, творчеството и обичта си. В свое прочувствено самопризнание тя споделя: „Обикнах България. Тя е земя, която ражда мъже като Левски... Ще бъда щастлива, ако припозная във всеки българин моя Левски“.

(Със съкращения)

ПОД ЗНАКА НА ПРИЯТЕЛСТВОТО

ХАСКОВО - ИНЕАДА

Мариана ПОПОВА

Под знака на добротата и толерантността премина визитата на хасковския клуб на хората с увреждания с председател Милка Костова след покана за участие в Седмицата на хората с увреждания в град Къркларели, Турция на 12, 13, 14 май. Още на самата граница при Малко Търново групата от 40 човека бе посрещната тържествено с цветя от домакините.

На следващия ден от страна на кмета на Къркларели бе даде-

на официална заку-
ска. Общо 110 чове-
ка от двете съседни
страни бяха удосто-
ени с присъствието
на интересни гости
от Националната
асоциация на хора-
та с физически ув-
реждания в Турция
- председателят на
Асоциацията, който

пристига от Анкара, както и нейният секретар – от Истанбул, а също и служителите, отговарящи за връзки с обществеността и за децата инвалиди. На закуската присъстваха и представители от общината на града и целият управителен съвет на турското дру-
жество. Учудващото е, че Къркларели не е толкова голям град, но срещата на хората с увреждания от България и Турция бе удосто-

ена от представи-
телните гости от
Анкара и Истан-
бул, управляващи
Асоциацията на
хората с физиче-
ски увреждания в
Турция.

След закуската
за всички присъ-
стващи бе органи-
зирана екскурзия
до турският град

ХАСКОВО - ИНЕАДА

Инеада и красивата пещера Дупница. Ние, българите, бяхме впечатлени от това, че автобусите се съпровождат от лекарски екип, за да се оказва медицинска помощ при необходимост...

Дупница е пещерна система в турската част на Странджа. Тя е най-дългата в Република Турция. Дава началото на голямата река Резовска, която в горното си течение служи за граница между България и южната ни съседка. Пещерата е разположена на шест километра югозападно от село Сарпдере и на десетина километра западно от град Демиркьой.

Град Инеада се намира на брега на Черно море в близост до българо-турската граница при село Резово, разположен на около 12 километра южно от устието на река Резвея. Това е малко курортно градче с красиви морски плажове. Гостите бяха отведени в Горското стопанство и запознати с флората и фауната на Турция. А всички са зарадвани с по-

► даръци - блузи, шапки, рекламни материали...

След прекрасната разходка приятните изненади продължават.

Има организирана и официална вечеря, последвана от пресконференция, дадена в Конферентната зала на студентските общежития в Къркларели. Поздравителни адреси и изказвания са произнесени както от председателя, така и от секретаря на Асоциацията на хората с физически увреждания в Турция, в които приветстват топло председателя на СИБ в България и му пожелават ползотворна дейност, живот и здраве и да продължава да работи все така всеотдайно за просперитета на хората с увреждания в България.

От наша страна пък приветствие изнесе Милка Костова, председател на РО на СИБ Хасково. Тя запозна присъстващите с организацията, структурата и дейността на СИБ в България, като по – конкретно засяга организационния живот на РО на СИБ-Хасково. В приветственото си слова тя отправи учтиви благодарности към турските си домакини, като благодари за топлото посрещане, гостоприемството и доброто им отношение. Приветствието си тя завършва с отправени пожелания за задълбочаване на отношенията между двете организации (турската и българската и продължаване на съвместните инициативи. ■

КЮСТЕНДИЛ

Виолета АТАНАСОВА

Женското дружество „Майчина любов“ и хора с увреждания от Дом „Ильо Войвода“ посетиха заедно Гигинския манастир.

В един от светлите дни след Христовото Възкресение те заедно извървяха пътя към храма в Гигинския манастир „Свети безсребърници Козма и Дамян“. Средствата за пътуването и храната бяха от все още неизразходваната докрай сума, оставена приживе в дружеството от легендарната благодетелка и закрилница на хората в нужда Лили

Шмидт, която си отиде миналото лято на достолепните 91 години. Това беше един наистина необикновен ден, който едва ли ще бъде забравен от хората. Петнайсет души, живеещи в ДВХФУ „Ильо Войвода“, повече от половината от които се придвижват в инвалидни колички, петима от персонала на

дома и двайсет и пет жени от дружество „Майчина любов“ направиха заедно това пътуване, за да извървят в рамките на възможното за един ден пътеките помежду си. При липсата на ►

КЮСТЕНДИЛ

специализиран транспорт с платформа за качване на инвалидни колички, едно такова пътешествие е изключително изпитание. Хората с увреждания се качват от

количките в автобуса на ръце, така и се свалят от него, а за това се изисква не

само физическа сила, но и търпение, доброта и сила на сърцето. Когато видиш това с очите си и преживееш един такъв ден, разбираш, че здравите хора не си дават почти никаква сметка какво означава да си зависим в придвижването си и колко много (а често и непреодолими) могат да са препятствията по пътя. Излизането, макар и за един ден отвъд стените на институцията, колкото

и тя да е добре уредена и колкото и сърцати да са хората, работещи в нея, си струва усилията и изпитанията. Но най-вече си струва ценността на общуването! Постигането на близост не е лесно и няма как да стане веднага. Първата крачка,

обаче, е безценна, защото проправя път за следващите, създава доверие и разтваря сърцата едни към други.

За участниците в по-

клонническото пътуване имаше подготвена беседа за драматичната история на Гигинския манастир и специален поздрав от Йорданка Тасева от ръководството на „Майчина любов“. За съжаление, макар и светата обител да е напълно обновена, достъпът до нея не е достатъчно улеснен за хора в инвалидни колички.

Но пък времето беше слънчево! А грижите на старшата сестра на

► дома Любка Манева, на рехабилитаторката Димитрина Марина, на кинезитерапевта Елена Лучанска, на санитарката Искра Спасова и на железния общ работник Тодор Миразчийски, както и съпричастността на шофьора на автобуса Ивайло Траянов, направиха всичко възможно проблемите с качването, слизането и придвижването почти да не се усетят. Читалище „Асклепион“ от своя страна осигури телевизионен оператор, който да заснеме пътешествието – за спомен и за да подпомогне усилията за осигуряване на специализиран транспорт за дома.

В този априлски ден всеки извървя пътя към храма както можа – и в буквалния, и в преносния смисъл. А емоциите и размислите започват оттук нататък. Например за това – как е възможно едни здрави, прави хора в държавата, на които сме дали доверието си да работят за своя народ, а разни

чиновници от структури, създадени едва ли не, за да има откъде да взимат високите си заплати, да се возят в шокиращо скъпи автомобили от луксозните си домове до луксозните си работни места. А за хората с по 200-300 лв. инвалидни пенсии, обречени да доизживеят дните си извън своите семейства, в институция, колкото и тя да е добре уредена, да няма как да се осигури едно цивилизовано превозно средство?!

Явно, онези с лимузините с кожените салони и с добре охранената си охрана, още не са извървели своя път към храма...

„Родна реч“ звънтя в ДВХФУ „Ильо Войвода“ в Деня на славянската писменост

Вълнуващ празник на буквите и българското слово подготвиха в Дома за възрастни хора с увреждания по случай 24 май. Участници в него станаха всички – и публиката, рецитато-

КЮСТЕНДИЛ

рите, с изпълнение-
то на химна на све-
тите братя Кирил
и Методий. Слово за
уникалния български
празник бе подготви-
ла бившата учител-
ка Светла Петкова,
която е и краевед и в

няколко
книги е
описала
истори-
ята на
своего
родно
плевен-
ско село
Петрни-
ца. Тя

рецитира и емблематичното Вазово стихотворение „Родна-
та реч“. В литературната програма със стихове, посветени на
буквите и българското слово, се включиха и други потребители
от дома.

За празника в ДВХФУ гостуваха ученици от шесто основ-
но училище „Св. Паисий Хилендарски“. „Калпазаните“ на Лили
Александрова и темпераментните възпитанички на Гергана
Каракашка внесоха с изпълненията си много настроение и по-
лучиха в знак на благодарност горещи аплодисменти. За своите
благородни усилия на полето на духа Светла Петкова получи
покана за участие в празничния коктейл, организиран от Об-
щина Кюстендил за дейците на просветата и културата. ■

Над 200 души, членове на СИБ
от общините Кюстендил, Дупни-
ца, Перник и Радомир си дадоха
среща, на която радомирци поеха
своеобразната роля на домакини,
тъй като за място на събитието
бе избран СПА-комплекс между

РАДОМИР

селата Червена могила и Друган.
Всички дойдоха с прекрасно май-
ско настроение, с желанието да
се срещнат със стари приятели
и да намерят нови и най-вече да

► си докажат, че здравият дух надвива на всякакви здравословни проблеми и телесни несгоди.

Хубави радомирки в народни носии посрещаха всекиго от гостите с хляб и сол и с китка цвете. Да осигури хубавата музика за празничната среща се бе погрижила Валентина Симеонова, председател на кю-

стендилската Регионалната организация на СИБ, както и многобройните хора, на които се хванаха всички. Сред атракциите на събитието беше и изобилието от радомирска боза, осигурена от предвидливите домакини.

Най-младата от клубните председатели - Николина Спасова, която отскоро пое ръководството на Общинската организация в Дупница, направи своя публичен дебют с приветствено слово, в което подчерта, че обществото продължава да е в сериозен дълг към хората с увреждания и изрази надеждата си Съюзът на инвалидите да е по-активен в решаването на немалобройните им проблеми. Клубовете на СИБ от региона ще организират всяка година такива инициативи, като всеки път мястото ще бъде различно.

стендилската Регионалната организация на СИБ. За атмосферата на срещата допринесоха и изпълнителки на народни песни и от

Валя Симеонова - председател на РО на СИБ - Кюстендил, председателките на ОО на СИБ Тодорка Кадийска - Радомир, Николина Спасова - Дупница и радомирски баби...

Освен с жизнерадостната другарска среща, кюстендилската група оползотвори слънчевия майски ден и с посещение на Земенския манастир и пернишката крепост „Кракра. ■

БАТАК

Тотка НАЙЧЕВА

На 25 април ОО на СИБ "Здравец" проведе своето годишно-отчетно събрание. Гост на събранията беше и г-жа Бояна Пенчева - секретар на читалището.

От отчета на председателя София Пищронева е видно, че броят на членовете ежегодно се увеличава, което е една от основните точки и в насоките за бъдещата работа. Последваха изказвания и предложения. Г-жа Меткова похвали дейността на УС и направи предложение за среща на всички членове от организацията в с.Нова махала. Г-н Зайков постави въпроса за определяне на парко-места за инвалиди в Батак и събранията прие решение да

бъде направено писмено искане до кмета на общината. Имаше предложения и за екскурзии.

След изказванията г-жа Пищронева отправи поздравите към юбилярите през 2017 година, на които бяха поднесени и скромни подаръци.

За всички присъстващи и за лежачо болните, които УС редовно посещава по домовете им, имаше почерпка. Накрая г-жа Пищронева поздрави всички, като им пожела да бъдат живи и здрави, да са дълголетници и радост да цари в техните домове.

А преди отчетното събрание организацията отбеляза всички пролетни празници. ■

В началото на май за 40 души от ОО на СИБ - Батак се проведе заплануваната екскурзия до Панагюрище и Копривицица. В Панагюрище бяхме посрещнати от председателя на ОО на СИБ Цанко Пенъов и други членове. С тяхна помощ групата разгледа историческите забележителности в града. Имахме щастието да видим оригинала на Панагюрското златно съкровище, къщата-музей на Райна княгиня, природо-научен музей и други. Бяхме възхитени от уредниците, които ни посрещаха и ниформираха с

изчерпателните си беседи. Разходихме се и останаме с добри спомени от красивия възрожденски град. Всичко това запазихме в снимките, които си направихме.

Отпътувахме за Копривицица - ►

и там ни посрещна председателят на ОО на СИБ Георги Каменаров и стана наш екскурзовод. Посетихме къщата-музей на поета Димчо Дебелянов, после и къщата-музей на Тодор Каблешков. Имаше още много забележителности в този град, но ни очакваха и в клуба на СИБ. На път за там минахме и през старинните мостове, по които имаше паметни плочи, напомнящи за априлските събития. Разговаряхме с колегите, почерпихме се и поканихме нашите домакини също да ни гостуват. ■

ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Група от Клуба на СИБ в Гоце Делчев посети гръцкия манастир „Света Лидия“ на неговия храмов празник - в памет на Света Лидия, първата християнка в Европа. В църквата, носеща пак името на светицата, всички си запалиха свещ за здраве, поклониха се пред иконите на Божията майка и присъстваха на тържественото песнопение и ритуала за раздаване на курбан. Разгледахме и красивата местност около манастирската обител, напървихме си снимки и отпътувахме за селището Аспровалта и брега на Бяло море, където неусетно премина денят. По обратния път разгледахме моста с двете каменни фигури на петметровите лъвове, издигнати на мястото, където водите на река Струма се вливат в Бяло море - така нареченият Орфански или Струмски залив. Историята разказва, че през 1918 г. Чърчил се опитал да вдигне каменните фигури, не успял да ги премести дори един метър и оттогава те стоят там като верни стражи, напомняйки за героизма на българските войници.

Пътуването продължи към Драма, където жените разгледаха пазара за цветя, а след това всички се запознаха със забележителностите на града и двата парка. Отново снимки и спомени от предишни екскурзии. С приповдигнато настроение и песни, групата се отправи към Гоце Делчев. Доволни от видяното и заредени с положителни емоции, благодарихме на председателката на клуба Росица Трендафилова за хубавата екскурзия. ■

СОФИЯ

По-точно – квартал Орландовци, дружество на СИБ „Райна Княгиня“ – и ние не спираме да работим за доброто настроение

на нашите членове. Защото, когато хората има възможност да покажат своите дарби и таланти, въпреки нефалшивите си диагнози, те се чувстват особено щастливи! Така се получи в Деня на талантите, или по-точно в Деня на народното творчество. Първа награда получи Иванка Савова за разкошните си ръкоделия – дори можем да ги наречем шедьоври. Втора стана Виолета Николова с прекрас-

изложба. Бяхме уважени от нашия кмет – на район Сердика – Тодор Кръстев. Той бе очарован и възкликна, че сме го върнали в детството.

И препоръча на майсторките да предадат уменията си на своите внуци – че да не се забравя майсторството на българката!

ни шарени чорапи – народни и фруктиера. Третата награда бе за Иванка Антонова – за най-добра хороводка. А в началото на май в дружеството за пръв път се организира конкурсна кулинарна

Журието беше в много тежко положение, но все пак всички получиха заслужени награди.

И двете ни прояви се превърнаха в празници с веселие, танци, и, разбира се, почерпка. ■

Елга ЖИВКОВА**ВЕЛИКО ТЪРНОВО**

Пиша ви от старопрестолния град Велико Търново, за да споделя с вас нашите преживявания по време на екскурзията ни до Кубрат.

Дестинацията ни привлече с информацията, че в края на месец април в гористите местности край село Беловец (в околностите на Кубрат) растат прекрасни червени божури, изпълнили цели поляни и всяка градина. И по традиция там хората от този край провеждат фолклорен

фестивал с много песни и танци.

Тръгнахме на 26 април 50 души и бяхме посрещнати от представители на дружеството на СИБ в село Беловец и от председателя на РО

на СИБ - Разград Радослав Няголов, които влязоха в ролята на екскурзоводи. Не след дълго пристигнахме на уреченото място и съзряхме прекрасна гледка - тучните зелени поляни между рехавите широколистни дървета бяха почервенели от прекрасни божури,

разпръснати навсякъде, от красиви по-красиви. Времето беше чудесно, слънцето грееше приятно, птици се надпяваха в клоните на дърветата, а ние вървахме сред тази красота, спираща дъха ни. Всеки искаше да се снима за спомен...

След разходката потеглихме за село Беловец. Там ни посрещнаха пред клуба на СИБ домакините с хляб, сол и стръкче здравец. Поканиха ни в клуба си, почерпиха ни и разговаряхме дълго, споделяйки своя опит, а вокалната им група ни поздрави с три чудесни песни от репертоара си. Дългогодишната им председателка Миннет Яхова, бивша учителка, се оказа много разговорлива, приятна и пряма. Разгледахме и

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

изграденото от тях малко, кокетно музей-че към клуба с автентични български носии, плетива, бродерии, сечива, предмети от бита, характерни за този край. Не след дълго потеглихме за Кубрат, където в клуба на СИБ ни чакаха негови представители и господин Няголов. В приятни разговори, подсладени от вкусните сладкиши, времето мина неусетно и много полезно за всички. Поетесата от Велико Търново Елда Живкова рецитира свои стихове от стихосбирките си, част от които остави за спомен.

Не след дълго посетихме и Дневния център за възрастни хора с увреждания в Кубрат. Посрещнаха ни служителите на центъра, а ние с голям интерес разгледахме работилницата им за изработка и украса на глинени съдове, тази за рисуване върху стъкло, а така също и помещението за ръчни плетива, бродерии, за изработване на картички и други сувенири. В края на срещата разговаряхме и с възрастните хора, обгрижвани в центъра.

При всяка от срещите ни Величка Накова - председател на ОО на СИБ - Велико Търново и Йотка Вълева - председател на РО на СИБ - Велико Търново и ръководител на арт-ателието към клуба ни оставяха по една красива картина за спомен на нашите приятели, изработени с много любов от жените в арт-ателието.

Изпълнени с много впечатления и положителни емоции, потеглихме обратно към дома. Всеки един от нас, поглъщайки красотата на природата през прозорците на автобуса, мислено си обещаваше, че след време, по някой друг повод, отново ще посети този край с невероятно гостоприемните му и с топли сърца хора в него.

БОЖУРИ

*Сред тучни поляни, от слънце огряни,
божури красиви, червени и диви,
цъфтят си на воля с едничката роля
да правят щастливи и цветни, а не сиви
на хората дните и с нежност пропити.
Ех, вие, божури красиви, червени и диви!!!*

София ПИЩРОНЕВА**БАТАК**

На 16-ти май вечерта на площад „Освобождение“ в Батак се проведе тържествен митинг-заря за 141-та годишнина от събитията през 1876 година, когато Батак въстава и кара светът да настръхне от нечуваните жестокости при потушаването на Априлското въстание. На тържеството присъстваха много гости, завърнали се в родния Батак. Президентът на България г-н Радев, членове от правителството и парламента и кметове на други общини, а също представители на църковния клир почетоха паметта на Баташките мъченици. Бяха поднесени венци и цветя в църквата костница “Света Неделя“. След приветствията на кмета на община Батак и Президента г-н Радев, тържеството завърши с концерт. ■

ВАЖНО СЪОБЩЕНИЕ

УМБАЛ Бургас е единствената болница в Югоизточна България, която има договор със Здравната каса за изпълнението на Амбулаторна процедура № 42. Процедурата е за амбулаторно наблюдение (диспансеризация) на пациенти с тежкопротичащи възпалителни полиартропатии и спондилопатии и се прилага при три диагнози: ревматоиден артрит, псориаиичен артрит и анкилозиращ спондилит с тежко протичане.

Всеки пациент, боледуващ от тези заболявания, който кандидатства или провежда лечение с биологични средства с протокол от НЗОК, независимо от местожителството му, може да проведе процедурата в Ревматологично отделение на УМБАЛ Бургас.

Пациентът може да си запише ден и час за провеждане на процедурата на тел. 056 894 891 всяка събота и неделя от 11 до 13 ч. В определения ден и час той трябва да посети отделението с цялата налична документация по заболяването и личната си карта. След провеждане на процедурата пациентите получават всички необходими документи, които да представят пред експертна лекарска комисия във Варна, Пловдив или София за назначаване /продължаване на биологичното лечение.

Отделението по ревматология се намира на петия етаж в стария (административния корпус) на УМБАЛ Бургас.

Юлия Андреева УМБАЛ Бургас

Връзки с обществеността

0879 357 772 0889 809911

ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ СА ЕДИН НЕИЗПОЛЗВАН РЕСУРС

Хората с увреждания са невероятно силни, но с недостатъчно използван ресурс. Такова е разбирането и философията и на един изключително силен, всеотдаен, борбен и сплотяващ човек, познат на болшинството от хората с увреждания от Община Плевен. Това е г-жа Рени Шопова, Председател на ОО на СИБ-Плевен. Ето какво сподели тя за читателите на Кураж:

- Госпожо Шопова, наистина ли увреждането не е бариера?

- Ето отговорът, който ти сам даваш - увреждането не е бариера.

- Познават Ви почти всички хора с увреждания в общината и региона. Откога сте свързана с тях?

- Хората с увреждания познават мене и съпруга ми още от далечната 1973 година, когато постъпихме на работа като рехабилитатори в ТПК „Мара Денчева“ - единственото предприятие в регион Плевен, осигуряващо работа на хората с увреждания тогава. В него имаше 1100 души. Имахме невероятно база за рехабилитация в парк „Кайлъка“ и уредени в самото предприятие физиотерапия, салон за лечебна физкултура. С тези хора прекарахме почти целия си живот, не само с медицинска рехабилитация, а със социални, занимателни, спортни, туристически и почивни дейности. Беше чудесна грижа за тях от наша страна. Така че за Рени и Ангел Шопови, като рехабилитатори могат да кажат самите колеги. А синът ни е рехабилитатор и Директор на ЦСРИ на бул. „Скобелев“ №20, неговата съпруга пък работи в болница „Авис Медика“. Ние със съпруга ми членуваме в СИБ от 1990г, от основаването на организацията в Плевен. Сега тя има 15 дружества със 1163 членове. И е сред най-голямите в България в системата на съюза.

- Считате ли, че тези хора са достатъчно мотивирани, ангажирани и активни във вземането на решения по въпроси, които се отнасят до тях?

- Всяко едно дружество в организацията

- има своя живот и то доста ангажира своите членове. Всички взимат участие в решаването на определени въпроси, които да са в техен интерес.

- Как преодолявате изолираността?

- Срещаме се с различни хора и представители на институции, пред които поставяме проблемите на нашите членове и търсим диалог за тяхното разрешаване

- Достатъчно ли е адаптирана архитектурната среда в общината за хората с увреждания и какво още може да се направи?

- Община Плевен осигури достъп до обществени сгради, автобуси, тролеи, тротоарни подстъпи, светофарни уредби. Разбира се, може още да се желае и специалистите не са спрели да работят по тези въпроси.

- Всъщност как си взаимодействате с Община Плевен?

- Община Плевен е предоставила и издържа напълно 14 клуба, които се ползват от хората с увреждания и пенсионерите. Някои от тях се нуждаят от ремонти - надяваме се, че такива ще бъдат направени. В тесен контакт сме с г-н Стефан Захариев и

г-жа Ирина Йорданова, пред които поставяме нашите въпроси и искания.

- Какво съдействие получавате от ръководството на РО на СИБ за съвместната ви работа, още повече, че имате нов председател?

- Смело мога да кажа, че имаме добро сътрудничество, а и аз съдействам на новоизбрания регионален председател, защото имам 45-годишен опит в работа с хора. В лични взаимоотношения сме с Даниела от организацията на диабетиците. Много от техните членове участват в наши мероприятия. С директора на „Защитено жилище“ Надя Вълчева съвместно провеждаме срещи. Събрахме средства за едно нейно момиче, което е абитуриент тази година. В постоянен контакт сме с потребителите на ЦСРИ на бул. „Скобелев“ №20 и неговия директор- Борислав Шопов.

- Естествено е да организирате участия в групови занимания и

ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ СА ...

изяви с музикално, литературно творчество, физическа култура и спорт, и др. Каква самооценка бихте си дали за работата и какво бихте желали в повече?

- Организираме спортни мероприятия, едно от които е вече традиция, а именно-спортния ден в „Кайлъка“ през юли, в който взимат участие членове на 15-те ни клуба, ЦСРИ на бул.“Скобелев“ №20, „Защитено жилище“- близо

190 човека. Игрите са със състезателен характер с малки награди, закупени от членския внос на организацията. В регионалната организация има няколко певчески състава - от Плевен - Северняшки ритми, Тученишки състав, от с. Опанец и с. Ясен. Жалко, че

нямат средства, за да участват във всички мероприятия. В ЦСРИ има певческа група, която участва в различни Фестивали на хората с увреждания. На състава „Северняшки ритми“ мога само да пожелаю здраве и да пеят цял живот, защото „който пее, зло не мисли“. На Първа пролет бяхме в Ловеч, заедно с членовете на ЦСРИ и „Защитено жилище“. Не бих си правила самооценка за работата си, но бих искала да сме много години заедно и сплотени.

- Изнасят ли се беседи със здравно, социално и правно съдържание, както и на тематика от други области на човешкото познание?

- Паралелно с председателството на ОО на СИБ съм и Председател на дружество „Юнско въстание“- бул.“Скобелев“ №20. Организирам беседи на здравна тематика с външни лектори, получаваме сп. „Кураж“,

- Информационен бюлетин на СИБ, в. „Вяра“. Канили сме на срещи поетесите Вера Стефанова и Дора Куртева. Посещаваме концерти и театрални постановки. На всички мероприятия хората се разтоварват от ежедневието.

- Достига ли по подходящ начин и своевременно информация, касаеща хората с увреждания до Вас?

- Не зная точно каква информация имаш предвид, но аз съм човек търсещ и достигащ до разнообразни източници

на нормативни документи, касаещи нашите членове. Срещам се с хората от дружествата от региона и града и лично ги запознавам с новостите, понякога се обаждам по телефона, пиша им писма. Целта е нашите членове да знаят правата и задълженията си и да са запознати с актуалната информация, която им е необходима.

- Популяризират ли се достатъчно и по подходящ начин проявите на членовете от общинската организация в местните медии?

- Събираме публикуваните за нашата организационна дейност материали, които не са малко и ги популяризираме сред членовете ни в клубовете на дружествата.

- Достатъчни ли са действащите програми за рехабилитация на всички групи хора с увреждания?

- От много години в нашия град се предоставят програми за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания, които обхващат по-голямата част от нуждаещите се. Винаги има и такива, които не могат да получат тези социални услуги, защото са много нуждаещите се от помощ.

- Какви са нагласите на обществото към хората с увреждания?

- Все още има хора с негативно отношение към нашите членове, но се надявам с времето това да се промени.

- Какво самата Вие бихте си пожелали за бъдещата си работа, както и в личен план?

- Да си пожелаем само хубави моменти. Нека да сме живи и здрави и борбени, за да устояваме интересите си.

- Благодаря Ви и Ви пожелавам много здраве, дръзновение и успешна бъдеща работа! ■

Интервюто взе Румен ПЕТКОВ

ТРУД И ПЕСЕН Е ЖИВОТЪТ МУ - КОЙ Е ТОЙ?

Димитрина ГУНЧЕВА

Петко Тодоров Грамчев е председател на Дружеството на СИБ в село Горна Митрополия, община Долна Митрополия, област Плевен. Неговите родители са от Панагюрския край, преселници в селото ни, които с много любов са научили Петко на труд, отзивчивост, честност и доброта.

Дружеството ни има вече своята 15-годишна история. А от 5 години има самостоятелен клуб, но как се стигна до това?

Сърдечно благодарим на инж. Гулишев от БТК - Плевен, който предостави безвъзмездно помещението за ползване от дружеството. То представляваше складова база за различни материали. И ето тук е редно да отбележим, че Петко Грамчев, заедно с Петър Кузов, бивши председатели на дружеството, се захванаха с песен и почистиха предоставеното ни помещение. Материали за цялостния ремонт осигури г-н Венцислав Ангелов, бивш кмет на селото, за което сърдечно му благодарим, а основният ремонт на тавани, стени, под, врати и прозорци извърши на добра воля самият Петко Грамчев. Впоследствие със собствени средства Петко изработи информационни табла, където са изнесени снимки, дипломи, грамоти, платенети за живота и успехите на дружеството и в частност - на вокалната ни група „Феникс“. Петко дари на дружеството печка „Раховец“, малка секция, бюро, където да се съхранява имуществото и документацията.

Петко е винаги готов да помага и на отделни хора, защото живее с проблемите и радостите на всички нас, винаги е усмихнат, никога не се оплаква и постоянно си пее, въпреки нелекия му живот.

Наред с всички останали дейности Петко участва и във вокалната група „Феникс“ - с индивидуални изпълнения в прегледите за патриотични песни, където е получавал много награди. Обича и хумористични песни, с които развеселява хората не само в дружеството, но и в селото, и на други места.

Петко, благодарим, че си до нас! ■

ПЕТНАЙДЕТГОДИШЕН БИЛ, КОГАТО ПОСРЕЩАЛ РУСКИТЕ ВОЙСКИ

Светломир КИРОВ

Преди три месеца Пантелей Венков от Кубрат навърши 90 години. И в това нямаше да има нищо странно, ако не беше фактът, че от 30 години той е трудноподвижен. Роден е на 24 март 1927 г. в село Задруга, община Кубрат. Имал е по-малък брат Венко, който обаче умира. От 1933 г. семейството се премества в Кубрат. Там Пантелей завършва вечерна гимназия, а след това курсове по икономика в Русе. Работи като отчетник на тракторна бригада в МТС - Ку-

брат, а после е главен счетоводител в ТКЗС - Кубрат и в с. Добрево, община Кубрат. След това 18 години, до пенсионирането си, е главен счетоводител в Ученически столове в Кубрат. Отпреди 10 години съпругата му Лиляна се разболява тежко и оттогава е на легло. Имат един син, който живее в Холандия с цялото си семейство. Има

дванадесетгодишна внучка - ученичка, която учи и български език.

Тъй като от 1987 г. е трудноподвижен, заниманията му главно са свързани с четене на книги и гледане на телевизия. С паметта е много добре - помни дати, години и имена. Спомня си, например, как на 15 години е посрещал руските войници. Живи са и спомените му от Националното бригадирско движение, когато е работел на железопътната линия Перник - Волюяк.

Повече от 10 години заедно с жена си имат личен асистент, който два часа дневно ги обслужва. За тях се грижи и първият му братовчед Венко Венков, който почти всеки ден ги обикаля. Помага и комшийката Алие Севгин.

Важното е, че въпреки трудния си начин на живот, Пантелей и жена му не се предават... ■

ВИСОКО ПРИЗНАНИЕ ЗА НАШ ЖУРНАЛИСТ

Снежана ТОМОВА

Кореспондентът на областния седмичник в „Слово плюс“ Георги Петров и сътрудник на сп. Кураж от гр. Лом бе награден с грамота от Съюза на българските журналисти за активна

журналистическа дейност. Той получи и диплома от Колегиума на Международната академия по журналистика – Европрес“ и бе удостоен с почетното звание „ЖУРНАЛИСТ - АДЮТАНТ НА ИСТИНАТА“ за личния му принос в разработването на хуманитарните проблеми на мира и човечеството в XXI век. Двете отличия бяха връчени по повод неговата 75-та годишнина от председателя на Управителния съвет на Съюза на българските журналисти Снежана Тодорова и от доктора по правните науки Георги Найденов – председател на Международната академия на науките – Европрес. Житетският и творческият път на Георги Петров бе представен от кинорежисьора Милен Гетов: „Сред нас е един заслужил колега, който вече 55 години неуморно се труди на журналистическия фронт. За

първ път посяга към белия лист, когато е на 19 години - като войник, той написва първата си дописка за в. „Граничар“. И от тогава, та досега, повече от половин век, Георги Петров активно

сътрудничи на вестниците „Рудничар“, „Отечествен фронт“, „Строител“, „Земеделско знаме“, „Трета възраст“, „Българско войнство“, „Шанс“- Враца, ломските седмичници „Народна трибуна“, „Ломски вестник“ и „Ломпрес“, „Септемврийско слово“ и „Слово плюс“- гр. Монтана, списание „Противопожарна охрана“, и др. В журналистическата си практика досега има над 2 800 публикации.

В своето приветствие г-жа Тодорова даде висока оценка за мащабната журналистическа дейност на Георги Петров: „Той е един доказан журналист, истинско богатство за гилдията и ценен помощник в осъществяването на общата ни кауза – решаване хуманитарните проблеми на обществото ни. Пожелаваме му дългогодишно сътрудничество и занапред!“ ■

СТЕФАН СТОЙЧЕВ

ЕПИГРАМИ ЗА РЕКЛАМИ

Облизвам се и гледам на екрана
най-кулинарното реалити в България,
но го прекъснаха и ето какво стана –
предложиха в реклама хапче за диария...

Чудесна реклама за добруване –
„Търкувай с валута, злато и петрол!“...
Но рано е за мен, защото, полугол,
се боря с пустото гладуване!

В телевизия една - в рекламата –
дама се оплаква от сърбеж и възпаление.
Мога да помогна, щом сме двамата,
само за сърбежа, с извинение...

ОТЧАЯН РОМАНТИК

Отлитат птиците, наречени години,
перчемът сребърен подсказва ми това.

И днес пристъпям край балкона бял,
под който безумни серенади бях пял...

Ти беше Жулиета на сърцето ми,
а аз – отчаяният твой Ромео!

Отлитат птиците, наречени години,
с бастун потропвам под балкона бял...

„Какъв балкон! – ми казаха наскоро,
„Нали отдавна къщата я няма!“ ■

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ МАРИАНА ПОПОВА И НЕЙНИТЕ ОТКРОВЕНИЯ

ИМА ЛИ ТЕ, ЛЮБОВ?

Красива ли си, любов?
Мечтание ли си нежно...
Може би си царствен покров,
или моя единствен благослов...
Виждам те навред, любов,
усещам те в душата си.
Има ли те, любов!?

В ударите на сърцето ли си,
или си безконечна жажда,
нескончаем кръгозор...
Преследвам красотата,
губя се в този кръговрат,
събирам частици
кристален блясък,
отброявам трепетните мигове.
И заради теб, любов, безгласна,
на откраднати слова
подвластна,
любов, изградила
непрестъпна стена,
прекрачвам границите
на безнадеждността.

БИТИЕТО НА ВСЕМИРА

Да летиш с вятъра,
да се оглеждаш в синьото небе,
да пребориш урагани
и любим човек да не те предаде...
Звучи прекрасно!

Но в живота прозаичен
на човек трябва да му е ясно,
че трябва да не е лаконичен.
Простила бих била това,
забравила дори накрая,
ако с вятъра летя
и се извися в битието на безкрая.

Родена съм на 22.12.1969 г. в Свиленград. По рождение съм човек с увреждане. Въпреки физическите си дефицити, имах прекрасно детство и израснах благословена в едно китно градче - Любимец. Признателна съм на моите родители, че са ме създали и изградили като достоен човек и гражданин.

През 1987г. завърших средното си образование в Икономическия техникум в Хасково. През 1988 г. съдбата ми се усмихна, срещнах бъдещия си съпруг и създадох семейство. Имам двама прекрасни синове на 26 и 17

- години. През 2003г. завърших висше образование в УНСС, а през последните 6 години - и две магистратури, по Икономика на човешките ресурси в УНСС и Приложна психология в ПУ „Паисий Хилендарски“. Сега работя като психолог в ДЦПЛУ и ДЦПЛУСГ в Свиленград.

Животът ми е бил една борба, непрекъсната борба със себе си и предразсъдъците на нашето общество към хора със съдби като моята. Но никога не съм се отказвала от предизвикателствата и винаги съм постигала целите, които съм си поставяла. С поезия се занимавам от ноември 2016 г., след като загубих неочаквано моя съпруг и съдбата ме противопостави на многобройни трудности и перипетии. В поезията изливам чувствата си и това ми помага да вървя напред. Псевдонимът ми е НЕУДОБНАТА.

ИЛЮЗИИ

Лесно се илюзии градят,
лесно се и човек примирява,
когато чувствата са разпилени
и всичко е частици тлееща жарава.
Дали ще могат да се залепят?
Да им се вдъхне нов живот?
Или като лава ще се разтопят,
или просто не си заслужава
и кошмарът ще продължава.
Чувства нехайно разхвърлени,
кога изказани, кога захвърлени,
идеали в окови оковани...
Човек и капчица упование,
копнеещ за ласка и нежност,
за тих пристан и вечност
на измореното сърце клето,
понесло се на вълните
на времето.
Но може би няма решение,
няма случайни съвпадения
и остават само илюзии,
и смирение,
и човекът - търсещ
невъзможно спасение.

ТАНЦЪТ НА СИЯНИЯТА

Оглеждам се в звездното небе,
танцуват сребърни сияния,
играят си в нощта
и мечтите ми разпилени
се преплитат
с прозаичната тишина.
Съзирам очите ти,
взират се в сивата тъма,
а подвластни, сълзите ми
превърщат се
в изумрудена мъгла.
Търся те във призрачния здрач,
намирам брод в душата ти,
копнея за миг проникновение,
улавям нежното ти дихание,
танцувам като падаща звезда,
отразявам се и светя -
мое сладко вдъхновение.

„УСМИХНАТА“ ИЗЛОЖБА ВЪВ ВРАЦА

Галина ГАНОВА

„Децата на Враца“ се нарича фотоизложбата на Тони Дуковски – врачанинът в инвалидна количка, който местните обичат и почитат. Изложбата, по повод 1 юни - Деня на детето и празник на Враца, бе открита от кмета на града Калин Каменов във фойето на НЧ „Развитие“. „Това е една усмихната и лъчезарна изложба, подарък не само за децата, но и за техните родители – каза градоначалникът. - По неповторим начин Тони е успял да улови прекрасните усмивки на децата на Враца“.

Изложбата включва 40 уловени мигове - фотографии, от които

надничат щастливи деца, сърдечни и неподправени - като самия Тони Дуковски. Прекрасен човек, когото някои наричат „Детето на Враца“,

заради силния му дух, широката усмивка и чистата душа.

Няма човек в града, който да не го познава и да не го поздравява. Тони е роден с детска церебрална парализа и се придвижва с инвалидна количка, защото почти не може да ходи. Болестта е засегнала значително и говора му. Труд-

► но се разбират думите му, но той смята, че е най-богатият човек във Враца – не с пари – живее с минимална пенсия и подарява снимките на хората, но затова пък има армия от приятели. Те му купуват нов апарат и принтер за снимки, след като безскрупулни хора му откраднали техниката.

Наскоро Тони Дуковски бе удостоен с „Почетен гражданин на Враца“, въпреки че от скромност той казваше, че не е достоен за такава награда. На откриването на изложбата присъстваха и народни представители, зам.-кметът по хуманитарни дейности на община Враца, общественици и граждани. ■

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ ВАСКА ТЕНЧЕВА

Васка Тенчева е родена в Батак. Средното си образование завършва в техникум по технология на тютюнопроизводството в Пещера. Живее със семейството си в Батак. Още от детството си обича да пише стихове, но дълги години съзнателно се въздържа от публикации. Но сега вече има издадени няколко стихосбирки.

АКРОСТИХ

ЖИВЕЙ!

ИСКАЙ ВСИЧКО, КОЕТО Е ПО СИЛИТЕ ТИ!

ВИНОВЕН НЕВЕДНЪЖ ЩЕ БЪДЕШ ТИ.

ОБИЧАЙ ТУЙ, КОЕТО СЪРЦЕТО ТИ ПОДСКАЗВА!

ТВОРИ, ОБИЧАЙ БОГА, РАДОСТТА И КРАСОТАТА!

СЪРЦЕ,
СЪРЦЕ СТОМАНЕНО МИ ТРЯБВА
ЗА ТОЗ ЖИВОТ,
ЗА ТАЗ БОРБА, ТЪЙ БЕЗКОНЕЧНА!

▶ ВАСКА ТЕНЧЕВА

БАТАК

Сгушено между планините сини,
сред вечните гори,
днес расте и се развива
малкото градче.

С историята своя
слави се нашир,
дал е свидни жертви,
за да живеем в мир.

С природа е богато малкото градче,
зиме – с пистите красиви,
лете – с пълни язовири,
а реката Стара през града тече.

В музея ни влезнете
и поклон там направете
на героите юначни, дали своя мил живот,
за да бъдем днеска ние
свободен и щастлив народ.

ПРОЛЕТ

*Дъха на пролетта почувствах
в моите гърди,
шума на ручейте бистри
и глъчката на детските игри.
И щъркелът дългоочакван
тук пристигна,
и лястовичка млада
своето гнездо зави.
И тракторите на полето
бразди дълбоки заораха,
и нови песни сеячите запяха.
Заскрибуцаха каруци стари,
забляха агънца в дървени кошари.
Живот, ти пролет моя,
днес се събуждаш
след дълги и студени дни.
Живот навсякъде кипи...*

ОТТО БОСК BULGARIA LTD И СЪЮЗА НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ (СИБ)

ОБЯВЯВАТ КОНКУРС ЗА
ПУБЛИКУВАН
В СП. КУРАЖ -
ИЗДАНИЕ НА СИБ -
ОЧЕРК, РАЗКАЗ,
ПЪТЕПИС ИЛИ
РЕПОРТАЖ, НАПИСАН
ЛИЧНО ОТ ХОРА,
ПРЕТЪРПЕЛИ
АМПУТАЦИЯ

Специално жури ще
номинара десет от пред-
ложените и публикувани
творби, първите три-
ма ще бъдат удостоени
със следните награди
от фирмата Otto Bock
Bulgaria LTD:

- 1 награда – таблет;
- 2 награда – тридневна
почивка за двама във Ве-
лингград;
- 3 награда - два билета
за концерт в НДК по из-
бор.

Конкурсът започва да
тече от 15 април и ще
приключи до 15 октом-
ври 2017 г. Резултатите
ще бъдат отчетени през
ноември 2017 г.

Фирмата осигурява и
хонорара на журито.

Памет

*На 23 юли се навършват 75 години от
смъртта на Никола Йонков Вапцаров.
Вместо поклон да си припомним
някои от стиховете му...*

ЩЕ БЪДА СТАР,
ЩЕ БЪДА МНОГО СТАР...

Ще бъда стар, ще бъда много стар,
ако остана след погромите, разбира се,
като окъсан рибен буквар
модел хиляда осемстотин и четирийсе.

Тъй както малките деца разлистват
и почват със картинките от края,
така и мене днеска ми се иска
за бъдещето да си помечтая.

Защо пък не? – В мечтите няма цензура,
мечтите греят с синкава прозрачност.
А по-добре е да подгониш вятъра,
отколкото да седнеш и да плачеш.

Тогава аз ще имам син,
синът ще бъде двадесетгодишен...

ДОХОЖДАТ ДНИ...

Дохождат дни, такива мрачни дни,
че иде ти да виеш от ненавист.
Боли в гърдите, в мутрата горчи
и в гърлото ръжда се наслаява.

Дохождат дни... и питаш се защо
е тази болка, тази дива ярост,
така е скрито нейното ядро.

НЕ, СЕГА НЕ Е
ЗА ПОЕЗИЯ...

Не, сега не е за поезия,
ни за римите с звънкия смях,
под дебелията броня желязна
ще достигнат ли будно сърце?

Ти започваш да пишеш и ето –
вместо рима избухва снаряд,
озаряват небето ракети
и пожари обхващат града.

Позатихва. Но в твоя бележник
вместо нежни, парфюмни слова
на листата в полетата снежни
се строят ловджийски ята.

Те се впускат далече задружни,
помирисали някъде стръв.
И тогаз забелязваш със ужас:
не с мастило, ти писал си с кръв.

Не, сега не отива поезия,
и да искаш, не мож я изпя.

ПРОЩАЛНО

На жена ми

Понякога ще идвам във съня ти
като нечакан и неискан гостенин.
Не ме оставяй ти отвън на пътя –
вратите не залоствай.

Ще влезна тихо. Кротко ще приседна,
ще вперя поглед в мрака да те видя.
Когато се наситя да те гледам –
ще те целуна и ще си отида. ■

ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ ЗА УЯЗВИМИ ГРУПИ СОФИЯНЦИ

В изпълнение на проекта „Европейска интеграция за уязвими групи софиянци“, финансиран по програма „Европа“ на Столична община, АБУЖЕТ и районната организация „Св. София“ на СИБ, в партньорство с кметството на район „Младост“, проведеха среща-дискусия с национални експерти на 27 юни по следните две теми:

КАКВО Е И КАКВО НЕ Е РОТАЦИОННОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО НА СЪВЕТА НА ЕС?

ПРИОРИТЕТИТЕ В ЕВРОПЕЙСКАТА ПОЛИТИКА ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНЯ, ТЯХНОТО ОТРАЖЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНО РАВНИЩЕ И РОЛЯТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА И ЗА ХОРА С УВРЕЖДАНЯ .

За допълнителна информация: г-жа Светла Николова, председател на районната организация „Св. София“, тел. 0884 290684 и Пламен Старев, секретар на АБУЖЕТ, тел. 0898 661 292.

**ПРОЕКТ „ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ ЗА УЯЗВИМИ ГРУПИ
СОФИЯНЦИ“ СЕ ИЗПЪЛНЯВА
С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА
ПРОГРАМА ЕВРОПА 2017
ОТ АБУЖЕТ**

ЛЕКТОРИТЕ:

Г-жа ИВАНКА ХРИСТОВА, бивш заместник-министър, с повече от 15 години стаж в системата на труда и социалната политика. В продължение на 5 години до 2014 г. е била съветник в Постоянното представителство на Република България в ЕС в Брюксел и е заседавала в Съвета по социални въпроси. До началото на 2017 г. е работила като директор на Дирекция „Европейски въпроси и международно сътрудничество“ в Министерството на труда и социалната политика.

Д-р НАДЕЖДА ХАРИЗАНОВА, доктор по социално-педагогическа работа с хора с увреждания, Софийски университет. Има дългогодишен

- професионален опит в областта на хората с увреждания, който включва пряка работа с деца и възрастни с различни видове увреждания, разработване на националната политика в тази област и активно участие в прилагане разпоредбите на Конвенцията за правата на хората с увреждания на ООН.

МОДЕРАТОР:

Г-жа МИЛЕНА ДИМИТРОВА, журналист, член на АБУЖЕТ с активна дългогодишна практика във вестниците „168 часа“, „Труд“, телевизионното предаване „На чисто“. Работила е близо 8 години като съветник в Европейския парламент и в Постоянното представителство на Република България в ЕС в Брюксел, следила е „от упор“ 9 ротационни председателства на Съвета на ЕС. ■

РЕБУС

Съставил: **Иван МАНЧЕВ**

Като премахнете от названията на рисунките толкова букви, колкото точки има пред и след тях, ще прочетете една мисъл на К. Виланд.

ОТГОВОРИ НА КРЪСТОСЛОВИЦАТА ОТ БР. 6

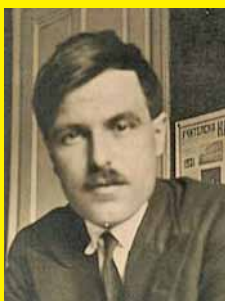
ВОДОРАВНО: 1. Сантос (Нилтон). 4. Мадрид. 7. Еве. (Макс). 8. Ирод. 9. Март. 10. Ери. 11. Идер. 14. Реми. 17. Немо. 18. Орех. 19. Низ. 20. Мат. 22. ТА. 23. Иванов (Вячеслав). 27. Аполо. 29. Сет. 30. Име. 31. Нона. 32. Лов. 33. Акар (Йожен). 34. Иди. 35. Кик. 36. Арени. 37. Каро. 39. Ела. 40. Аламан. 41. Ретина.

ОТВЕСНО: 1. Спирин (Леонид). 2. Тодоров (Еню). 3. Середина (Антонина). 4. Меликузиев (Бектемир). 5. Демирова (Мирела). 6. Дитрих (Юта). 12. Декапод. 13. Ем. 16. Меломан. 20. Манина (Тамара). 21. Тоника. 22. То. 24. ВТ. (Валентина Терешкова). 25. Нике. 26. Вери-

август

- 1. - 105 г. от смъртта на Йоаким Груев – български книжовник и учител (1828– 1912);

- 21. - 115 г. от рождението на Ангел Каралийчев – български писател, автор на много книги за деца (1902–1972);

ПАМЕТТА НА БЪЛГАРИЯ

- 20. - 110 г. от рождението на проф. Ненко Балкански – български живописец (1907–1977);

*Автопортрет
и натюрморт
с китара*

- 20. - 1100 г. от битката при с. Ахелой между византийци и българи – 917 г.